

Kratke vesti iz življenja in sveta

AKI DANASNIH DNEVNIH ČASOV

New York. — Mrs. James
Mills se je poslovila od
svoje moza ter odpotovala s
Normandie v Evropo. Tudi
ko bo prispela v South
ampton, bo vsekakor presene-
tena, ker jo bo tam pozdravil
mož, ki je odpotoval za
ameriškim transatlant-
nim letalom "American Clip-
per". Žena ne ve, da je on od-
šel za njo.

REJE DELAVCI V TUNELU

Lahistown, Pa. — V soboto
so ubili štiri delavce, zapo-
pri vrtanju Laurel Hill tu-
ni bo stal 65 milijonov do-
lov. Trije delavci so bili na
mrtvi, ko se je odtrgala
stopa težka skala, četrti
je podlegel ranam v bolniš-

EM UBITIH EMSKEM LETALU

lin. — Ko je v soboto v
Hospitalu v Španiji tre-
na zemljo nemško letalo
Wende, ki je oskrbovalo
zračni promet med Barce-
lo in Madridom, so bili ubi-
ti možje posadke in štirje
piloti.

IVE PO HILINOVEM RECEPTU

Harlan, Ky. — V Harlan
so se vršile v soboto pri-
lovlitve, tekom katerih
je mož ubit, drugi pa ra-
zlega, da se ravna po re-
ceptu "Harlanu po receptu
Coughlina, ki je — ka-
zano — že napovedoval
z "bullets" mesto z "ba-

NOVA AMERIŠKO- RUSKEGA PAKTA

WASHINGTON. — Ameriška
vlada sta včeraj podpi-
sala novo vzajemne trgovin-
skogodbe, v kateri se Sovjet-
skija obvezuje, kupiti v tej
v državi za najmanj \$40.000.000
katerih bodo dale Zedi-
države Rusiji pod istimi
skladnimi ugodnostmi, kakor
dajo drugim deželam, s
kimi imajo trgovinske po-

tvoritev farne SNPJ

včerajšnjem pikniku in ž
združenih slavnosti ob pri-
tvoritve farne Federacije
ev SNPJ, je bila silno ve-
udeležba. Posebno mnogo
opaziti naše mladine, ki
z raznimi sportnimi igra-
borno zabavala. Prav ta-
ni manjkala zabave tudi
jim članom in njihovim
teljem, ki so prišli k otvo-

Izlet

Knights, št. 57 SDZ
v soboto zvečer izlet na
svo farmo. Člani in prijate-
lji, da se udeležijo.

V bolnišnici

Anna Krnc, 1036 E. 72
se nahaja v Mt. Sinai bol-
nici, kjer je bila včeraj ope-
ni. Obiski začasno niso do-

Najdeni ključ

eraj so bili najdeni ključ
NPJ izletniški farmi. Last-
ni lahko dobi pri Mr. Ter-
u, 14707 Hale Ave.

Hrvatje ne zahtevajo več revizije ustave in razdelitve države na pokrajine

Kompromis je bil dosežen zaradi nevarne napetosti med-
narodnega položaja. — Državna obramba in vnanja
politika ostaneta še nadalje v rokah centralne vlade.

ZAGREB, 6. avgusta. — Na
Bled je prispel jugoslovanski re-
gent Pavle, kjer se je sestal z
ministrskim preds. Cvetkovi-
čem.

Splošno se sodi, da je v glav-
nih vprašanjih glede sporazu-
ma prišlo do kompromisa, ker
se je poklicalo k posvetovanju
tudi več odličnih juristov, ki so
podali svoje pravno mnenje gle-
de različnih zadev.

Zdaj je potrebna za sporazum
še odobritev regentstva, ki je
pred štirimi meseci že en spo-
razum zavrnilo kot nesprejem-
ljiv.

Iz dobro poučenih hrvatskih
krogov se poroča, da se spo-
razum naslanja v glavnem na sle-
deče točke.

Prva. Teritorijalno vprašanje
je olajšano z odstranjenjem
vseh izred. problemov, katerih
rešitev je odložena za pozneje.
Tako ni na primer več namere,
da se razdeli Bosno, kar je tvo-
rilo enega izmed vzrokov, da ni
regentstvo sprejelo prvega spo-
razuma, doseženega med Cvet-
kovičem in Mačkom. Prav ta-
ko ni več zahteve o reorganiz-
aciji kraljevine v štiri pokra-
jine, temveč samo ustanovitev
avtonomne Hrvatske z nekate-
rimi primorskimi okrožji.

Druga. — Državno obrambo
in posle zunanje politike se pre-
pušča centralni vladi, dočim bo
avtonomna Hrvatska kontrolir-
ala v svojem okoliščju vse o-
stale zadeve, vključno ekono-
mijo in prosveto.

Tretja. — Bodoči kabinet bo
odvisen od kompromisa.

Dalje je dr. Maček odnehal
od zahtev po izpremembi ustave,
in sicer zaradi splošne krize v
Evropi. Ustava ostane torej ve-
nedotaknjena, razen če izvame-
mo, da se bo črtalo nekatere
stavke o dekretih, ki stoje v
členu XVI.

NADALJNE ODSLO- VITVE PRI WPA

Washington, 5. avgusta. —
Uradniki WPA administracije
so pričeli nocoj s pripravami,
da se odslovi v sredi oktobra od
WPA del 50.000 delavcev. Pri-
čakuje se, da bo vladni WPA
administrator Harrington v
ponedeljek ukazal odsloviti še
ostanek onih 650.000 delavcev,
ki so bili zaposleni pri WPA
delih poldrugo leto ali več.

POČITNICE SO ZGORELE

GREENWICH, Conn. — Mrs.
Hazelene Orr si je prihranila
\$100, katere je nameravala po-
rabiti na svojih počitnicah. De-
nar je vtaknila v papirni zavoj,
da bi ga bolje shranila. Ko je
pa zdaj potrebovala denar, ga ni
bilo nikjer. Po temeljitih
preiskaveh se je spomnila, da je
nedavno sežigala razno ropoti-
jo, in takrat je vrgla v ogenj
tudi zavoj z denarjem.

Iz Minnesote

Iz Minnesote, "dežele sever-
nega sija in belih brez" nam po-
šiljajo pozdrave sledeči gl. od-
borniki JSKJ: Anton J. Terbo-
vec, Anton Zbašnik, Louis
Champa, John Kumše, Janko
N. Rogelj, Joseph Mantel, An-
drew Milavec jr., Paul J. Oblak,
Frank E. Vranichar in Frank
Tomasich.

53 GROBOV PRIČA O FAŠISTIČNI STRAHO- VLADI

MADRID, 6. avgusta. —
Uradno se naznanja, da je
bilo tekom zadnjih 48 ur
usmrčenih pred puškami
strelcev 53 oseb, ki so mo-
rale s svojim življenjem
plačati za umor Isaca Ga-
baldona, inspektorja vojaš-
ke policije, njegove sedem-
najstletne hčerke in Jose
Luisa Dieza, člana civilne
garde, ki so bili umorjeni
dne 29. julija.

Oblasti so odločene, za-
treti vse subversivne ele-
mente; zato se vrši raz-
prava še proti sedmim na-
daljnim, ki so bili zapleteni
pri teh umorih. Ljudje, ki
so bili usmrčeni, so bili
obtoženi, da so kovali zaro-
to proti Gabaldonu in dru-
gim uradnikom fašistične
vlade.

Gabaldon, njegova hčer-
ka in Diaz so bili ustrelje-
ni na cesti, kjer so ustavili
svoj avtomobil ter vzeli vanj
troje ljudi. — Teh grozodej-
sev ni kriva "rdeča" stra-
hovlada.

Regent Pavle bo odločil o usodi Jugoslavije

Knez namestnik pretehtava načrt federalizacije jugo- slovanske države.

BLED, 5. avgusta. — Knez
regent Pavle je pričel s študi-
ranjem načrta, da se federali-
zira jugoslovansko državo ter
s tem zadovolji Hrvate, ki za-
htevajo samoupravo.

Od Pavlove odločitve je odvi-
sna usoda vlade Dragiša Cvet-
koviča. Vsa tri jugoslovanska
plemena — Srbi, Hrvatje in Slo-
venci — nestrpnost pričakujejo
Pavlove odločitve.

Po načrtih premijera Dragi-
še Cvetkoviča in dr. Vladimira
Mačka, voditelja Hrvatov, bi
vzela transformacija jugoslo-
vanskega političnega sistema
več mesecev. Po tem načrtu bi
bile ustanovljene v okviru Ju-
goslavije nove države s samo-
upravnimi polnomočmi.

LOUIS ADAMIČ POZDRA- VIL MLADINSKO KON- VENCIO JSKJ

Kakor nam poroča Mr. An-
ton J. Terbovec, urednik "Nove
Dobe", je prišil petek imel kra-
tek govor pred mladinsko kon-
vencijo JSKJ v Ely, Minn., pi-
satelj Louisa Adamič, ki se baš
zdaj nahaja na potovanju v
Minnesoti. Mladina se je počuti-
la zelo počaščena z njegovim
posetom. Adamič je obiskal tudi
mesto Eveleth in namerava za
nekaj časa ostati v Two Har-
bors, Minn.

Kongres perutinarjev
Kongres perutinarjev bo danes
zaključen. Kongres je bil o-
gromen uspeh ter je nadkrilil
vsa pričakovanja. Vsega sku-
paj je obiskalo razstavo perut-
nine 789.000 ljudi.

ODKRITJE SPOMENIKA MIRU

Gornja slika predstavlja prizor, ko so odkrili pred
nekaj dnevi v clevelandskih kulturnih vrtovih "Spomenik
miru." Slovesnosti so se udeležili tudi Slovenci in Slovenke
v narodnih nošah.

Predsednik Roosevelt je še vedno optimi- stičen in ne bo vrgel puške v koruzo

Senatorji in kongresniki bodo ugotovili v svojih državah,
da ljudstvo zahteva zakonitev predlog, ki so pred-
ložene za ljudski blagor.

WASHINGTON, 6. avgusta.
— Alben Barkley iz Kentucky-
ja, voditelj senata, je izjavil,
da je predsednik Roosevelt pre-
pričan, da ko se vrnejo kon-
gresniki in senatorji zopet k za-
sedanju, bodo odobrili večino
predlaganih administracijskih
predlog, ki so jih položili na po-
lico ob razhodu kongresa.

Na splošno pa je predsednik
Roosevelt zadovoljen z akcija-
mi kongresa, ki se je razšel v
soboto večer, je dejal Barkley.
Predsednik se ne misli odpove-
dati niti enemu svojih važnejših
legislacijskih objektov, tem-
več bo storil vse, kar je v njego-
vi moči, da s njimi prodre.
Dalje je predsednik mnenja, da
bodo senatorji in kongresniki
drugačnega mnenja radi mar-
sikaterih administrativnih pred-
log, ko se vrnejo zopet v Wash-
ington, kajti ljudski sentiment
doma jim bo dokazal, da ljud-
stvo želi, da se zakonijo raz-
ne mere New deal administra-
cije, ki streme za tem, da se
ljudstvu pomaga.

Predsednik pred ljudstvom

Sicer pa kažejo vsi znaki, da
bo imel predsednik Roosevelt
sam kaj reči o teh vprašanjih,
ko bo odpotoval v oktobru na
svojo predvideno turo na za-
padno obal. Med voditelji kon-
gresa, ki se je pravkar razšel,
vlada deljeno mnenje, da-li bo
ljudstvo doma odobraval ali
grajalo to nenadno neodvisnost
in samostalnost, ki jo je poka-
zal kongres tekom zadnjih ted-
nov zasedanja.

Popravek

V zahvali Franciške Čermelj
je bilo pomotoma zapisano, kje
zapuška hčere in sina. V Južni
Ameriki zapuška samo Jožefa v
stari domovini pa Otilijo, Rez-
ko, Paulo, Maxo in sina Jožefa.
V Clevelandu pa Jennie ter več
vnukov in vnukinj.

Kultura

SEJA ŠKRJANČKOV

Starši mladinskega zbora
"Škrjančki" so tem potom uljud-
no prošeni, da se gotovo udele-
že prihodnje seje dne 9. avgu-
sta ob 8 uri zvečer v navadnih
prostorih. Seja je zelo važna,
torej na svidenje vsi!

Samomor z žago

Steve Vasenda, star 58 let in
stanujoč na 3076 E. 53rd St., je
izvršil samomor, in sicer na
precej neobičajen način. Sel je
namreč v klet, kjer je imel cir-
kularno žago na električni po-
gon, katero je spravil v pogon,
nato pa pritisnil vrat pod ostre
zobe vrtečega se zobčastega ko-
lesca. Zapuška ženo in dvoje si-
nov.

Izplačalo se je

V soboto večer sta dva oboro-
žena lopova napadla Josepha
Mittlemana, 55 let starega pro-
dajalca sočivja in sadja, ki ima
svojo stojnico na Woodland
Ave., in E. 10th St. Mittleman
se je peljal s svojim delavcem
Camelo Mascelinom na svojem
truku, ko sta ju prestregla dva
oborožena roparja, ki sta vz-
ela Mittlemanu \$500, kar je doti-
ni dan iztržil.

Samostojna Zarja

Izlet pevskega društva Samo-
stojne "Zarje", ki se je vršil
včeraj na Močilnikarjevi farmi,
je dobro uspel ter zadovoljil vse
navzoče. Zarjani so z dobrimi
jedili in hladno pijačo poskrbe-
li za telesni blagor navzočih, z
lepo slovensko pesmijo pa tudi
za njihov duševni užitek. Bilo
je v obilici zabave in dobre vo-
lje.

Šivalni klub

Jutri, v torek zvečer, se zbe-
re šivalni klub od Progresivnih
Slovenk, krožek št. 2, pri Mrs.
F. Candon na 1058 E. 72 St.

MED G. M. KORPORACIJO IN UNIJO JE DOSEŽEN SPORAZUM

Clevelandski Fisher Body local je soglasno
odglasoval potrditev sporazuma.

V VEČINI TVORNIC SE BO ŽE DANES PRIČELO Z
DELOM

Reprezentantje CIO avtne u-
nije in General Motors korp-
oracija so v soboto popoldne po-
pisali memorandum sporazuma,
s katerim se oficijelno konča
stavka izučenih avtnih delav-
cev, zaradi česar se bo že danes
(v ponedeljek) pričelo z delom
v dvanaestih tovarnah korp-
oracije, med katerimi je vključena
tudi Fisher Body tovarna v
Clevelandu.

Memorandum sporazuma je
bil podpisan nato, ko je nad-
7.000 stavkarjev skoraj so-
glasno odglasovalo, da naj se
podpiše sporazum.

Kakor je izjavil Charles Beck-
man, predsednik Fisher Body
lokala št. 45, so člani tega loka-
la soglasno odglasovali, da se
sprejme in podpiše sporazum.

Obrat se bo zopea pričel
Pričakuje se, da bodo vsi
stavkujoči delavci v nekaj dneh
nazaj na delu, kar pomeni, da
bo pričelo z delom tudi 800 iz-
urjenih mehanikov, ki so za-
stavkali dne 10. julija.

Produkcijski delavci bodo
poklicani nazaj na delo kakor
bo pač nanesla potreba po nji-
hovem delu. Produkcija modelov
za leto 1940, ki je zaostala za
mesece dni, bo približno v dveh
tednih zopet v polnem teku.

Knudsen poroča o ugodnih iz- gledih

William S. Knudsen, predse-
dnik General Motors korporaci-
je, je izjavil, da se bo prihod-
nje leto delalo prav tako ali še
bolje kakor leta 1939, ko so de-
lavci korporacije prejeli pribli-
žno \$400.000.000 na plačah.

Med določbami novega spo-
razuma so tudi sledeče:

JAMSTVO od strani unijskih
uradnikov, da tekom izdelova-
nja 1940 modelov ne bo nebe-
nega zastaja v delu, dokler ne
bodo vsa sredstva pogajanj iz-
rabljena. Ta določba pomeni,
da ne bo več nobenih "divjih"
stavk.

KORPORACIJA bo priznala
CIO avtni odbor za pogajanja
v vseh onih tovarnah, kjer ne
funkcionirata dualna odbora,
namreč CIO in AFL. S to dolo-
bo dobi CIO avtna unija eksklu-
zivno pravico pogajanj v 42 G.
M. tovarnah, v katerih je vklju-
čena tudi tukajšnja Fisher Bo-
dy tovarna.

NOVE DOLOČBE za "over-
time" delo, po katerih dobe iz-
učeni delavci za nedeljsko delo
dvojno plačo, čas in pol pa za
sobotno delo, ki presega 40 ur.

Smrt v eksploziji

Mrs. Louise Conors, stara 39
let in stanujoča na Laverne
Ave., je v kleti svojega stano-
vanja čistila obleko z nafto. —
Iskra iz električnega spoja ali
pa iz plinskega grelnika za vodo
pa je povzročila eksplozijo naf-
te in ogenj, v katerem je dobi-
la imenovana take opekline, da
jim je podlegla.

Na počitnice

Miss Rose Chandek, 1053 E.
71 St. in Miss Antoinette Skok
sta se podali na počitnice v New
York. Ogleдали si bosta svetov-
no razstavo in druge zanimivo-
sti.

Clevelandu se obeta- jo zopet novi davki

Pri primarnih volitvah bodo
mestu najbrže predloženi
zopet novi davki v višini
1.5 stotink centa.

CLEVELAND. — Župan Ha-
rold H. Burton se bo danes po-
svetoval s svojim kabinetom,
ali ne bi kazalo, predložiti pri
primarnih volitvah dne 3. okto-
bra volilec v odobritev pred-
logo o novih 1.5-mil. davkih.
Ti nameravani novi davki bodo
posledica zadnjih WPA odredb,
ko se bo odslovilo od WPA del
mnogo nadaljnjih delavcev, za
katere je treba najti sredstva,
da se jim na ta ali na oni način
pomaga.

V svoji sinočnji izjavi je žu-
pan Burton silno udaril po kon-
gresu, ki ni hotel pred svojim
razhodom omiliti in izpremeni-
ti drastičnih WPA odredb, zara-
di česar bo prišlo silno zopet sil-
no dodatno breme na ramena
posameznih držav in mest, ki se
za tekoče stroške in sedanji re-
lif nimajo dovolj denarnih sred-
stev. Zato bo zopet davkopla-
čevalec tisti, ki bo trpel.

Občni zbor Slovenske moške zveze

V soboto popoldne so se zbra-
li v Slovenskem domu na Hol-
mes Ave., k svoji konvenciji za-
stopniki Slovenske moške zveze.
Poleg glavnega odbora je bilo
na zborovanje 48 delegatov.

Konvenciji je predsedoval gl.
predsednik Fred Udovič iz Bar-
bertona. Tajnik konvencije je
bil Vincent Lavtar, zapisnikar
pa Jože Grdina.

Konvencija je sklenila, da o-
stane organizacija na neristran-
ski podlagi ter da se sprejema-
jo vanjo člani slovenskega po-
reklja, stari med 16 in 55 let.
Članarina znaša 25c na mesec,
za kar je član upravičen od \$25
do \$100 smtnine; odvisno je od
let njegovega članstva.

V glav. odbor bo bili izvoljeni
slednji: F. Udovič, Barberton,
glavni predsednik; Anton Bud-
man, Cleveland, prvi podpred-
sednik; Frank Bencina, Clevel-
land, prvi podpredsednik; Vin-
cent Lavtar, Akron, O. tajnik;
Jerry Zupec, Barberton blaga-
nik, in Jože Grdina, Cleveland,
zapisnikar. Nadzorni odbor: J.
Linton, Barberton, Chas. Bene-
vol in Nikola Klasa, Cleveland,
finančni odbor: August F. Sve-
tek, Cleveland, Frank Merhar,
Cleveland in Joseph Piskur, Gi-
rard, O. Glasilo Moške zveze je
"Ameriška Domovina". Zvečer
se je vršil banket in ples.

Dar Slovanu

Poznana Mr. in Mrs. James
Rottar iz Euclida, sta darovala
pevskemu zboru Slovan vsak
po \$5.00. — Iskrena hvala na-
šima rodoljuboma za njiju po-
žrtvovalnost in tako velikodu-
šen dar!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-5312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici za celo leto	\$6.00
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece
Za Zedinjene države za celo leto	\$4.00
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države:	
za celo leto	\$8.00 za 6 mesecev
	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

O NADMOČI NEMČIJE V ZRAKU

Angleški list "Daily Telegraph" piše o stanju angleške oborožitve v zraku in o tem kaj je še potrebno:

"Program, ki je bil postavljen leta 1935. in pred dvema leti izveden, je predvideval, da mora imeti Anglija 1500 letal sposobnih za prvo linijo. Ko je bil v marcu izvršen program za l. 1936., se je zvišalo število letal za prvo linijo na 1750, pri čemer se je odredilo, da morajo vse armadne enice biti opremljene z najpopolnejšimi letali. Program iz l. 1938., ki bo dovršen v l. 1940., predvideva, da bo moralo znašati število letal za prvo linijo 3000, od katerih jih bo moralo biti stacioniranih v Angliji 2370; v teh številkah pa niso všteta letala vojne mornarice. Razen teh letal razpolaga Anglija, še z velikimi rezervami. Kakšno je sedaj razmerje, ako primerjamo število letal, ki jih poseduje Anglija s številom letal, ki jih poseduje Nemčija? Nemčija je imela leta 1935. 2500 do 3000 letal prve linije, Anglija 1750, l. 1940. pa jih bo imela 2370. — V koliko se je letalska sila Nemčije od l. 1938. povečala in kakšna bo njena letalska sila l. 1940? Do pred kratkim je bila proizvodnja letal v Nemčiji znatno večja kot v Angliji. Četudi ni več tako velikega nesorazmerja, ako primerjamo letalske sile obeh držav, pa je vendar nujno, da Anglija svoj program iz l. 1938. razširi. Za prvo linijo ima Anglija spričo razširitve njene fronte premalo letal. Število njenih eskader se je dvignilo od 123 na 125. Sedaj, ko smo uspešno prebrodili vse zapreke v proizvodnji, bi bilo nespametno, ako bi tega uspeha ne izkoristili do konca. — Tudi, ako bi se stvari zasukale tako, da bi ne bilo treba uporabljati bojnih letal, bi bil denar izdan v te svrhe plodonosno naložen."

FRANCIJA V STISKU

Francija je mnenja, da mora do trozveze za vsako ceno priti. Angleži pa so seveda bolj oportunisti, kar Francoze jezi, a pomagati si zaenkrat ne morejo.

Anglija in Francija sta sicer dali popolno zagotovilo Poljski, da ji bosta v slučaju napada od strani Nemčije priskočili na pomoč, a tega napada niti ne bo ne, ker pripravlja Hitler boljši način. V Gdanskem bodo namreč nastili najprej vzeli oblast v roke in se potem prostovoljno priključili k Nemčiji. Poljska bo morala to z orožjem preprečiti. Hitler se Poljske in njenih zaveznic ne boji, a je zvedel, da ima Rusija resen namen zalagati Poljake z vsem potrebnim vojnim materialom, kar mu ne diši. A Rusija je baje pripravljena zalagati z vsem potrebnim tudi Nemčijo, če obrne svoje pustolovščine v drugo smer. Tega se bojijo posebno na Romunskem, da bo Hitler preko Slovaške in Madžarske zasegel njene petrolejske vrelce. Bolgarija in Jugoslavija menda iščeta pod "neutrlnim grmom" zavetišča, medtem ko se Turčija in Grčija, ki sta jih vzeli pod varstvo Francija in Anglija, tudi na črni listi fašističnih diktatorjev. Francija pa ima opravičeno bojazen, da Italija in Nemčija s pomočjo Španije pripravljata obroč okoli nje in njenih kolonialnih posestev. Odtod pritisk na Anglijo, da mora za vsako ceno sprejeti sovjetske pogoje. Rusi pa hočejo za Monakovo, kjer so prodali njeno najidealnejšo prijateljico in krvno sorodnico Češkoslovaško, sedaj drago zadoščenje na račun Francije in Anglije.

SKRB ZA BEGUNCE

Te dni se je tako zvali "evianski komite" za zaščito političnih beguncev sestel na sejo v Londonu pod predsedstvom lorda Wintertona. Odbor je prišel do zaključka, da ni več mogoče še nadalje prepustiti skrbstva za begunce izključno zasebnim organizacijam in pobudam. Angleška vlada trenutno že proučuje, kako bi sama lahko priskočila na pomoč zlasti beguncem iz Nemčije. Teh je bilo po dosedanjih podatkih samo lanske leto najmanj okoli 120.000. V prvem četrtletju letošnjega leta so zasebne organizacije oskrbele okoli 29.000 beguncev iz Nemčije in jim omogočile izselitev. Zaposliti pa je bilo mogoče doslej le malo izmed njih. Računa se, da je brez stalne zaposlitve še vedno okoli 150.000 beguncev, ki žive v raznih evropskih državah. Od teh jih uživa najmanj okoli 60.000 podporo.

Komisija je nadalje proučevala možnosti stalne naselitve beguncev v nekaterih državah. Navajale so se na-

slednje pokrajine: Nova Rodezija, republika San Domingo in Filipini. Na Novi Rodeziji bi bila naselitev mogoča samo z veliko finančno podporo, v republiki San Domingo bi se dalo naseliti okoli 30.000 beguncev, na Filipinih pa okoli 10.000. Sredstva za dosedanje naseljevanje so se črpala samo iz zasebnih virov, le angleška vlada je v ta namen stavila na razpolago znesek 4 milijone funtov. Belgija, ki ima na svojem ozemlju okoli 15.000 beguncev, trenutno skrbi za okoli 3000 najbolj revnih, nizozemska vlada pa je pravkar ustanovila večje osrednje taborišče za begunce na svojem ozemlju. Za pomoč beguncem se je došle iz zasebnih virov zbralo okoli 10 milijonov funtov, k čemer je treba dodati še okoli 5 milijonov funtov, ki jih predstavlja zasebno gostoljubje. Viri pa se izčrpavajo in novega dotoka ni več. To je vzpodbudilo angleško vlado, da je začela misliti na redno podporo akcije za zaščito beguncev.

Zanimive vesti iz stare domovine

Premalo šol

Obiskovanje osnovni šol je sicer v Jugoslaviji obvezno, vendar je v državi mnogo dece, ki iz raznih vzrokov šol ne obiskujejo. Glavni vzrok je, da je premalo šol, nekaj pa so tudi krive oblasti, ki ponekod niso dovolj stroge v zahtevah šolskega obiska. Najboljše je glede šolskega obiska v dravski banovini ali Sloveniji, kjer ostaja brez osnovno šolskega pouka le šest desetink enega odstotka otrok. V drugih banovinah dosega število otrok, ki ne obiskujejo šol od 15 do 59 odstotkov; zadnje omenjeni najvišji odstotek je v vrbaski banovini.

Sokolski dom

V Metliki v Beli Krajini je bil dne 9. julija slovesno odprt nov zgrajeni sokolski dom. Obširni otvoren program je vseboval tudi javno telovadbo. Novi sokolski dom je zgrajen na najlepšem prostoru mesta, na Pungrtu, ob vznožju vinorodne Veselice.

Skrečen obrat

V kočevskem premogovniku je bilo včasih zaposlenih nad tisoč rudarjev, danes pa jih je komaj nekaj nad sto. Zaradi pomanjkanja naročil namerava uprava še število teh skrečiti na polovico. Za ostale pa je predvideno komaj 9 šihov mesečno. Delavci, izmed katerih imajo nekateri številne družine, so v izredno bednem položaju.

Odkritje spomenika

Na Vidov dan, to je 28. junija, je bil v Ljubljani pri Sv. Križu odkrit nagrobni spomenik pokojnemu slovenskemu pisatelju dr. Ivanu Lahu. Odkritju je prisostvovalo veliko število zastopnikov inteligence in preproste ljudstva. Glavni govornik je bil Engelbert Gangl. Od ameriških Slovencev sta bila navzoča August Kollander in Joseph Birk iz Clevelanda, ki sta vsa slovesnost filmala.

Kosovska slavnost

Dne 28. junija se je vršila na Kosovem polju velika slavnost, katere se je udeležilo okrog sto tisoč oseb. Bila je proslava 550-letnice zgodovinske kosovske bitke, v kateri so padli srbski car Lazar in njegovi junaki. Srbijo pa so za dolga stoletja zaslužili Turki. Zanimivo je, da je srbski narod ravno iz tega poraza črpal moč in odločnost, ki mu je po stoletjih spet vrnila svobodo in ga pozneje združila še z brati Hrvat in Slovenci.

Milijon turistov

Turistična zveza v Dubrovniku je izdala publikacijo, iz katere je razvidno, da obišče Jugoslavijo na leto približno milijon turistov. Na domače turiste odpade 70, na inozemske pa 30 odstotkov. Dohodki od turizma znašajo približno milijardo dinarjev na leto, od tega 62 od-

stotkov od domačih, 38 odstotkov pa od inozemskih turistov. Dohodki od inozemskih turistov so skoro še enkrat toliko, kako znašajo izkupički za pšenico, ki se izvozi iz Jugoslavije. Največ turistov poseća Primorje.

Močna država

Z ozirom na vedno tesnejše zблиževanje med Jugoslavijo in Bolgarijo je značilno, da jugoslovanski listi navajajo številke, koliko znaša skupna površina Jugoslavije in Bolgarije in koliko znaša prebivalstvo obeh držav skupno. Jugoslavija meri 247.542 kvadratnih kilometrov in šteje 15.630.000 prebivalcev, Bolgarija pa meri 103.146 kvadratnih kilometrov in šteje 6.415.000 prebivalcev. Skupna površina obeh držav znaša 350.688 kvadratnih kilometrov, kar je več kot merita Anglija ali pa Italija, in skupno prebivalstvo obeh držav je 22.045.000.

Smrt slikarja

V svojem rojstnem kraju Klanjcu je umrl znani hrvatski slikar Oton Iveković, star 70 let. Njegove zgodovinske slike so splošno znane in visoko cenjene. Iveković je dalje časa živel tudi v Ameriki ter je svoje potovanje po Ameriki tudi opisal.

Trdnjava na prodaj

V Sisku na levi obali reke Kolpe pri njenem izlivu v Savo je leta 1544 zagrebški kapitelj zgradil močno trdnjavo za obrambo proti Turkom. V dolgi dobi je trdnjava mnogokrat menjala lastnike in je zdaj v posesti dedičev ekonomista Gulana. Že pred leti so Gulanovi dediči ponudili trdnjavo in 50 hektarov zemljišča okrog nje banki upravi v Zagrebu za 650.000 dinarjev. Kupčija še zdaj ni sklenjena, vendar je upanje, da bo banska uprava v doglednem času kupila vsaj trdnjavo brez zemljišča in jo ohranila kot zgodovinsko znamenitost.

Četnica umrla

V Subotici so z vojaškimi častmi pokopali junaško ženo, bivšo četnico Rizno Radovićev, ki je že v svojem 16. letu prevzela ime Stojan in je potem živela kot možka. V raznih četniških oddelkih se je junaško borila za svobodo svoje domovine, bila je večkrat ranjena in je prišla tudi v avstrijsko ujetništvo, iz katerega jo je rešilo šele osvobodjenje. Za svoje junaštvo je dobila po vojni kot vojni dobrovoljec in četnik malo zemljišče, s katerim se je skromno preživljala.

Konec prakse

V Rumi si je neki Rado Jakovljevič, bivši mešetar, z raznimi vražami in s spretnim izkoriščanjem ljudske praznovernosti pridobil sloves čudodnega zdravnika. K mazaču so pri-

hajali ljudje v trumah od blizu in daleč in njegova "praksa" je bila tako dobičkanosna, da bi mogli mazača zavdati mnogi ugledni zdravniki. Nedavno pa je prišel Jakovljevič pred sodišče in tokrat ni imel sreče, da bi se izmazal. Zdjaj je v listih razglasil, da odhaja za dva meseca v zapor in da se za vedno odpoveduje svoji praksi. Ta odpoved pa menda ni iskrena, zakaj njegovemu razglasilu je mož priključil dolg seznam oseb, ki mu baje dolgujejo zahvalo za ozdravljenje. V proglasu je tudi navedel, da je znašel zdravlilo proti jetiki in da tega dejstva ne more nihče ovreči. Zelo mi je žal, ker ne bom več zdravil in v veliko uteho mi je, da sem tolikim pomagal. Tako ganljivo zaključuje mazač svoj razglas, ki pa ima vsekakor značaj močne reklame.

Idrijski rudnik

Neki zagrebški tehnik je pred dnevi objavil vest, da nameravajo idrijski rudnik, ki je bil 350 let last nekdanje Avstrije in po vojni Italije, prodati nekemu privatnemu podjetju. V poštevi prihajajo od države subvencionirana družba, ki eksploataira labinske in sardinske premogovnike, družba "Monte Amiato" in neko nemško podjetje. Že takoj po vojni se je govorilo o prodaji rudnika, a tedaj je delavstvo, ki se zaveda, da so delovni in socialni pogoji pod državno upravo vselej ugodnejši, kakor pri privatnem podjetju, preprečili to namero. Po krizi 1931, ko je bilo odpuščenih več sto rudarjev, se je položaj nekoliko izboljšal. Če bo sedaj rudnik prešel v privatne roke, bo treba računati z novimi delovnimi pogodbami, spriči katerih se bo moral življenjski standard idrijskega rudarja ponovno znižati.

Britski velebogataši

Običajno govorimo samo o ameriških milijonarjih in milijarderjih, kakor da bi jih drugod tudi ne imeli, zlasti ne v Evropi.

To naziranje je napačno. London je na primer še vedno največje poslovno mesto na svetu in Anglija prekaša Zedinjene države še vedno, kar se tiče lastnikov ogromnih imetij. Mnogo skrivnosti v političnem, gospodarskem in soc. življenju bomo razumeli, če ne pozabimo, da predstavljajo gornji deset tisočev te velikanske državne tvorbe še vedno najbogatejši in najsigurnejše podprti razred na svetu. Med njimi je dovolj ljudi, ki pri najboljši volji in zares ne vedo, koliko prav za prav imajo.

Mnogi med njimi imajo izredno velik vpliv na politiko in življenje, čeprav se držijo v ozadju. V tem oziru so popolnoma drugačni nego njih ameriški tovariši. Toda najbogatejši mož v imperiju in na svetu tudi sploh je politično popolnoma brezbrizen in tudi nima nobenih pretiranih osebnih nagajen. Na dogodke ne vpliva nič, čeprav je po imenu vladar. To je nizam hajderabadski.

S svojim polnim imenom in svojimi naslovi se imenuje Lieutenant-General His Exalted Highness Sir Mir Osman Ali Khan, Nizam of Hyderabad and Berar. Šteje 60 let in je pred kratkim slavil svoj srebrni vladarski jubilej. Pri tej priliki so mu podložniki razen draguljev, slonov in drugih lepih reči podarili zlatnikov za kakšnih 5 milijonov funtov šterlingov.

To je velika vsota, in vendar nič v primeri z gotovino, ki jo hrani v zakladnicah svojih tridesetih gradov. Tega denarja je za okroglo 250 milijonov funtov. Draguljev ima za 50 milio-

nov, če ne štejemo njegovega 277-karatnega diamanta, ki mu je vrednost sploh neprecenljiva. Posestva pa mu nosijo vsak dan čistih 1000 funtov šterlingov. Kaj so proti temu imetja Fordov, Rockefellerjev in Morganov! A pri tem nosi ta knez iz Tisoč in ene noči še drug svetovni rekord: je obenem najštešljivejši in sploh najbolj skopi bogati mož na svetu.

V svojem življenju se nikoli ni zapustil svoje dežele, ima pa samo tri avtomobile in dva izmed njih sta skoraj neporabna. V Hajderabadu si pripoveduje zgodbo o sladoleđarju, ki je ponudil nizamu porčijo sladoleđa za tri pence, pa jo je ta ogorčeno odklonil, ker mu je bila cena previsoka. Oblači se v najpreprostejše obleke in ne dovoljuje, da bi si moški člani njegove rodbine kupovali nove. Kad svoje ponosi, jih daje predelati zanje.

Pri tem pa nikakor ne gre za prazno pozo moža, ki bi lahko iz svojega zlata postavil goro. V resnici ima tako malo potreb kakor kakšen indijski fakir, sovrži ves sijaj, pozna komaj tri gradove izmed svojih tridesetih in je poskrbel za to, da je proračun njegove države v vzor nemu. Njegova edina strast je — pesništvo. Velja za enega redkih poznavalcev mrtvih hindujskih narečij. Ostali svet ga ne zanima.

V ostalem je znano, da tudi imetij mnogih drugih maharadž ne bi bilo zametavati. Pred nedavnim umrl gaekwar iz Barode je znal z davki tako dobro izhajati, da mu je pritekalo vsako leto samo iz tega vira 600.000 funtov šterlingov v zakladnico. Katiavarski maharadža ima letnega dohodka 500.000 funtov šterlingov, mizurski vladar 300.000, "najubožnejši med ubožnimi," patialski maharadža za ima še vedno 100.000 funtov šterlingov čistega na leto. Kar pa imajo vsi ti maharadže mimo tega v nekovanem zlatu in srebru, platini, diamantih, rubinih in drugih draguljih pa v posestvih, je prav tako neprecenljivo kakor vsa lastnina hajderabadškega nizama. Če pristajemo še imetje Age-Kana, poglavarja indijskih in afriških muslimanov, lahko mirno trdimo, da ima teh nekoliko mož skupaj dosti več imetja, nego vsi milijonarji ostalega sveta skupaj.

Starokrajska pravila za zdravnika

V neki knjigi iz dobe dinastije Mingov nahajamo sledečih pet pravil za tedanje zdravnike:

1. Ne oklevaj brez potrebe, če te pokličejo h kakšnemu bolniku, pa naj bo bogat ali ubog. Poskrbi zanj, najsi lahko plača ali ne. Nekdo te bo za tvoj prijazni trud že poplačal.
2. Obišči dekle, vdovo ali nuno samo ob navzočnosti kakšne druge osebe. Pri kakšni skrivni bolezni izvrši skrbno preiskavo in ne govori o tem nikomur, tudi svoji ženi ne.
3. Ne zamenjavaj dragocenih reči, kakor biserov ali jantarja, ki ti jih dajo za pripravo zdravil. Bolje je, da jih da bolnik sam v zdravlilo, da se izogne vsakemu sumničanju.
4. Med poslovnimi urami ne zapuščaj svoje hiše, ne hodi ob tem času obedovat na izlete ali v pivske družbe. Obravnavaj svoje bolnike osebno in kar jim zapišeš, zapiši jim skrbno in razločno.
5. Ne imej nečistih misli, če te pokličejo h kakšni prostitutki ali priležnici. Obravnavaj ju enako kakor bolnice iz dobrih družin. Čim si svojo dolžnost storil, pojdi in se vrni le tedaj, ko te pozovejo.

ŠKRAI

— Dobila sem anons, v katerem je pisano, da so sinoči videli na ulici ko lepo mlado damo. — To je grda laž. Kaj sem bil sinoči zunaj same boje.

— Prosim vas, gospod, kako je to mogoče? — Zelo enostavno, moj sin dobil v maternici no?

— Zelo enostavno, sedaj nimamo.

NUNE NASEDLE LAJN DETEKTIVU

V neki ženski samostanu je prišel možak, ki je dal mora po naročilu tajne zavne policije izvršiti pregled o gospodarstvu v samostanu svojim sigurnim nastopom žigosanim izkazilom mu spelo, da je prednico. Zahteval je, naj mu pri vse računske knjige in la. Ko je knjige podrobno gledal, je zahteval, naj nesejo blagajno. Mož je predzren, da se je razljuljalo 50 mark, ki so bile v blagajni. Dala jih je sestra iz svojega žepa znesek v višini 575 mark, tem dal v ovitek, tega je čutil in vzel s seboj, češ, da je popoldne zopet in da je daj povedal, kakšen je iskave. Sele naslednji dan se je sedle sleparji in so ga policijo, ki moža sedaj je

KASPIŠKO MORJE SE POSUSILO

Moskovski listi zopet pišejo, da se bo največje morje na svetu, Kaspijsko je, počasi izsušilo. Njegova dina je danes že 25 m pod malo morsko gladino, njih dveh letih se je znižalo poldrug meter. Vzrok bo ra v tem, da mu Volga od vsako leto manj vode. N trno lesno gospodarstvo, ob tem veletoku popolnoma čilo gozdove, je imelo za dice, da so postale padavine porečju Volge bolj redke, kanske množine vode iz pa rabijo tudi za namakanje stepnih predelov. Nižanje gladine v Kaspijskem morju povzroča plovbi velike težave.

LASTNEGA OTROKA ZIL

Voznik Herbert Thomas Rosenvorwerka v nemški ziji je vozil s konjsko voznimi ovos v neki skedenj del je na visoko naloženem ziju in ni opazil, da mu je tekla nasprotni triletna hoca. Otrok je padel pod kolo, ki mu je šlo preko glave, da je bil na mestu mrtvega.

CUDNA RIBA

Neki gost v slovaškem vilišču Pištanyh je v reki ujel uvelo ribo z dvojnimi. Nenavadno ribo so opazovali koliko dni v tamkajšnjem reju in so ugotovili, da se ji je na glavi razvilo par ust, ker se nadaljujejo ob istem žrelo. To je že drugi mer, da so na Slovaškem takšno ribo.

ŽENSKI VESTNIK

Kako si ohraniš otrokovo ljubezen

Upoštevanje naslednje nasvete: Zdrav otrok težko miruje, zato ne zahtevaj, naj bo doma popolnoma miren in tih, ker mu s tem vzameš vse veselje do igranja. Zlasti pa ne poskušaj čitati pisma, ki ga je napisal svojemu prijatelju, razen če ti sam dovoli. Spomni se, da si tudi ti sama bila nekoč majhna in večkrat mu pripoveduj kaj iz svojih otroških let — kako si si strgala krilo, ali zagrešila kako drugo nerodnost. Tako mu boš postala najboljša prijateljica.

Morda si zelo želi drsalke ali kako drugo malenkost. Če le moreš, mu jo kupi in ga pri zabavi preseneti z njo. Napravila ga bo neizmerno srečnega. Če ti kaj pripoveduje, ga poslušaj z vso pazljivostjo, kajti otroci imajo radi, da jih starejši poslušajo resno in z zanimanjem.

Ce ga moraš peljati k zobnemu zdravniku, mu nikar ne govori: "Ne bo to bolelo," marveč: "Malo korajže, pa bo vse prav!"

Nihče ni srečnejši od človeka, ki lahko reče: "Moja najboljša prijateljica mi je bila mati...."

Kongres utegne omiliti brutalno WPA postavo

Orgorčeni protest konference planov iz velikih ameriških podjetij, da bo nova WPA postava zročila masno stradanje med brezposelnimi, je povzročil, da je zvezni kongres zganil. Proti tej zvezni senat glasoval prekleto določbe, da morajo biti pri WPA, biti odslovi, ki so 18 mesecev ali več, če jih ima v najboljši situaciji sprejeti nazaj na delo v roku 30 dni.

Naslednji dan je zvezni relif-administrator Harrington objavno naročil državnim re-im upraviteljem, da ustavi-odločitvi delavcev, ki bi prizadeti pod to točko. Ta rešba je bila očitno izdana nadi, da bo tudi poslanska komisija sledila zgledu senata okoli določbe črta iz zvezne. Toda ob času tega pisa-se to še ni zgodilo.

Toda tudi v slučaju, da po-slednja zbornica sledi zgledu senata, bo položaj še vedno ravnostno resen, kajti kot je opo-merila županska konferenca se-več znižanih apropracij za WPA. A v roku prihodnjih dveh mesecev odslovilo 650.000, oziro-ko toliko toliko kot jih je mislu določbe, ki utegne biti veljavljena.

zvezna vlada je pred tremi

letu dala zagotovilo, da se bo potom WPA preskrbelo delo in za-služek za slehernega "zaposljivega" t. j. dela zmožnega brezposelnega, ampak to se ni nikdar izpolnilo. Celo takrat, ko je bila zaposlenost pri WPA na naj-višji točki, je bilo v deželi še vedno milijon "zaposljivih" o-seb, za katere ni bilo nikjer za-služka.

Na podlagi reducirane apro-priacije bo število delavcev pri WPA tekom septembra znižano na 1.800.000, medtem ko je bilo lanskega oktobra zaposlenih pri relifnih delih 3.100.000 oseb. V oči-gled predpisa v novi WPA postavi, da morajo občine pla-čati 25 odstotkov vseh stroškov pri večjih gradnjah, pa se bo število brez dvoma celo bolj skr-čilo. Edini možen izhod iz kri-tičnega položaja bi bil, ako bi Rooseveltova administracija pri prihodnjem kongresnem zase-danju v januarja zahtevala do-datno apropracijo za WPA.

Stavka relifnih delavcev, ki je bila naperjena v prvi vrsti proti predpisu nove postave, s

Naprodaj

Proda se confectionary tr-goovina. Lahko naredi sam sla-doled. — Vpraša se nt 15321 Waterloo Road.

SEZNANITE JAVNOST
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM...

'Enakopravnosti'

SEZNANITE JAVNOST
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM...

'Enakopravnosti'

SEZNANITE JAVNOST
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM...

'Enakopravnosti'

SEZNANITE JAVNOST
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM...

'Enakopravnosti'

SEZNANITE JAVNOST
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM...

'Enakopravnosti'

katerim so bile odpravljene u-nijske mezde za poklicne delav-ce pri WPA ter uveden 130-urni delovni teden za vse relifne de-lavce brez razlike, je skrahi-rala, potem ko je relifni admi-nistrators Harrington ukazal od-slovi vseh onih, ki se v petih dneh niso vrnili na delo. Tekom stavke je prišlo v raznih mestih do nemirov; najbolj krvavi so bili nemiri v Minneapolisu, kjer sta bila dva delavca ubita, mno-go pa je bilo ranjenih.

Problem rešiti za brezposel-ne je bil prvi in najbolj pereči problem, ko je Rooseveltova ad-ministracija stopila na vlado. Izgleda, da se danes po šestih letih in pol vrača situacija, ki je obstojala takrat. Roosevelt ni-ma več kontrole nad kongresom, dasiravno ima njegova stranka v njem nominalno večino. Reak-cija, republikanska in demo-kratska, je združena in se roga Rooseveltu in ljudstvu. Tak je položaj, ko se dežela pripravlja na konvencije, ki bodo nomi-nirale predsedniške kandidate in volilno kampanjo.

Da-li bo predsednik Roosevelt iznova kandidiral, je še vedno zavito v meglo. Reakcija se navdušuje za nominacijo staro-kopitnega John Garnerja, seda-njega podpredsednika. Ko je John L. Lewis pred par dnevi tekom izpričevanja pred nekim kongresnim odsekom ožigosal Garnerjevo zakulisno ruvanje proti delavstvu, je poslanska zbornica nazdušeno aplavdirala govoru, v katerem je neki kon-gresnik zagovarjal starega lisja-ka iz Texasa.

STOP!
WASHDAY WORRIES
WITH THE ECONOMY
Maytag WASHER
NOW ONLY \$59.95

Brezplačna demonstracija — ugodna zamenja — nizki, lahki pogoji.

Obiščite vašega MAYTAG prodajalca

Razprodaja pralnih strojev

Sedaj imamo razprodajo May-tag pralnih strojev, katere do-bite po znižani ceni. Poslužite se te prilike in si nabavite enega.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE CO.
6104 ST. CLAIR AVE. in
819 E. 185 ST.

OGLASAJTE V
'ENAKOPRAVNOSTI'

SEZNANITE JAVNOST
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM...

'Enakopravnosti'

SEZNANITE JAVNOST
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM...

'Enakopravnosti'

SEZNANITE JAVNOST
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM...

'Enakopravnosti'

SEZNANITE JAVNOST
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM...

'Enakopravnosti'

SEZNANITE JAVNOST
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM...

'Enakopravnosti'

SEZNANITE JAVNOST
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM...

'Enakopravnosti'

SEZNANITE JAVNOST
Z VAŠO TRGOVINO
POTOM...

'Enakopravnosti'

Društveni KOLEDAR

AUGUST

13. avgusta, nedelja. — Piknik dr. "Danica", št. 34, SDZ na Zornovih prostorih, Bradley Road.

27. avgusta, nedelja. — Piknik Workmen's Sick and Benefit na Stuski farmi.

27. avgusta. — Olimpijada Slo-venške dobrodelne zveze na Jack Pintarjevi farmi.

SEPTEMBER

2. septembra, sobota. — Društvo Srca Jezusovega, Proslava 40 letnice, ples v S. N. Domu na St. Clair Ave.

9. septembra, sobota. — Plesna veselica, Lucky Stars, SDZ, v avditoriju Slovenskega Na-rodne doma, na St. Clair Avenue.

9. septembra, sobota. — Ples Eddie Kovacic for Council v Twi-Light Ballroom na St. Clair Ave.

16. septembra, sobota. — Ples društva "Comrades", št. 566, SNPJ v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.

23. septembra, sobota. — Ples društva Martha Washington, št. 38, SDZ v Slov. nar. domu, na St. Clair Ave.

23. septembra, sobota. — Gay Debs Club, ples v Slovenskem delavskem domu na Water-loo Road.

23. septembra, sobota. — Ples S. D. Z. št. 37 v Twi-Light Ballroom na St. Clair Ave.

30. septembra, sobota. — Young Men's Democratic Club, ples v Slovenskem delavskem do-mu na Waterloo Rd.

30. septembra, sobota. — Ples dr. Spartans, št. 198, SSPZ v Slovenskem narodnem domu, na St. Clair Ave.

OCTOBER

1. oktobra, nedelja. — Statuet-tes Club, prireditev v Sloven-skem delavskem domu, Wa-terloo Rd.

7. oktobra, sobota. — Ples društva Marije Magdalene v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

7. oktobra, sobota. — Rana Club, ples v Slovenskem de-lavskem domu, na Waterloo Road.

7. oktobra, sobota. — Društvo "Delavec" št. 257 SNPJ pri-redi Vinsko trgatve v Jugo-slovenskem narodnem domu v West Parku.

8. oktobra, nedelja. — Koncert in ples Skupnih Mladinskih pevskih zborov v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue.

8. oktobra, nedelja. — Koncert Zdrženih mladinskih pev-skih zborov v SND na St. Clair Ave.

14. oktobra, sobota. — Ples dr. Slov. Sokolice št. 442, SNPJ v S. N. D. na St. Clair Ave.

14. oktobra, sobota. — Friend-ship Grove, W. C., ples v Slo-venkem delavskem domu na Waterloo Rd.

14. oktobra, sobota. — Ples Zum-berak HBZ v Twi-Light Bal-loom na St. Clair Ave.

15. oktobra, nedelja. — Koncert in ples Industrialne Rad. Or-ganizacije v SND na St. Clair Avenue.

15. oktobra, nedelja. — Clevelandska federacija SNPJ pro-slavlja 35 letnico SNPJ v o-beh dvoranah SDD na Water-loo Rd. Popoldan program.

21. oktobra, sobota. — Dr. Lun-der-Adamič, št. 20, SSPZ ob-haja 30 letnico s programom v SND na St. Clair Ave.

21. oktobra, sobota. — Društvo Betsy Ross, ples v Sloven-skem delavskem domu, Water-loo Rd.

21. oktobra, sobota. — Ples Bun-co Girls Club v Twi-Light Ballroom na St. Clair Ave.

22. oktobra, nedelja. — Koncert in ples zbora "Sloga" v SND, na St. Clair Ave.

23. oktobra, ponedeljek. — Ples S. V. S. Cadets v Twi-Light Ballroom na St. Clair Ave.

26. oktobra, četrtek. — Ples dr. Clairwoods, št. 40, SDZ v S. N. D. na St. Clair Ave.

27. oktobra, petek. — Ples dr. "Carniola Tent", št. 1288, The Macabees v SND na St. Clair Avenue.

28. oktobra, sobota. — Ples dr. Clevelandski Slovenci, št. 1b, SDZ v S. N. Domu na St. Clair Ave.

28. oktobra, sobota. — Local No. 1228, ples v Slovenskem de-lavskem domu na Waterloo Road

28. oktobra, sobota. — Zadrū-na plesna veselica z večerjo v Slovenskem društvenem domu na Reher Ave.

28. oktobra, sobota. — Ples A-cacia Club v Twi-Light Bal-loom na St. Clair Ave.

29. oktobra, nedelja. — Water-loo Grove, W.C., ples v Slov. Del. Domu na Waterloo Rd.

29. oktobra, nedelja. — Prosla-va 25-letnice dr. sv. Cirila in Metoda, št. 18, SDZ v S. N. Domu na St. Clair Ave.

29. oktobra, nedelja. — Kon-certna proslava 25-letnice društva "Zvon" v SND na E. 80th St.

30. oktobra, torek. — Outdoors-men Club, ples v SND, na St. Clair Ave.

NOVEMBER

4. novembra, sobota. — Zdrū-žne Slovenke, SDZ, ples v Slo-venkem delavskem domu na Waterloo Road.

4. novembra, sobota. — Ples Buckeye Stars v Twi-Light Ballroom na St. Clair Ave.

5. novembra, nedelja. — Slov.

Zenska Zveza, št. 41, priredi-tev v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

5. novembra, nedelja. — Kon-cert Blaue Donau, v S. N. D., na St. Clair Ave.

5. novembra, nedelja. — Koncert mladinskega pevskega zbora "Kantarčki" v Slovenski de-lavski dvorani na Prince Ave.

11. novembra, sobota. — Plesno veselico priredi dr. Vipavski Raj, št. 312 SNPJ v Slov. Do-mu na Holmes Ave.

11. novembra, sobota. — Ples društva "Slovenec" št. 1, SDZ v Slov. nar. domu na St. Clair Avenue.

wood Hive, TM, ples v Sloven-skem delavskem domu na Wa-terloo Rd.

11. novembra, sobota. — Ples "Cvet Hrvatske Sestare v Twi-Light Ballroom na St. Clair Ave.

12. novembra, nedelja. — Pev-ski zbor "Jadran", koncert v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

12. novembra, nedelja. — Ope-ra Samostojnega pevskega zbora "Zarja" v S. N. D. na St. Clair Ave.

18. novembra, sobota. — Mo-dern Crusaders, SDZ, ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Road.

18. novembra, sobota. — Ples Young Ladies Sodality SVS v Twi-Light Ballroom na St. Clair Ave.

19. novembra, nedelja. — Dru-štvo "V Boj", št. 53, SNPJ, prireditev v Slovenskem de-lavskem domu na Waterloo Road.

19. novembra, nedelja. — Ples Royal Hi Hats v SND, na St. Clair Ave.

19. novembra, nedelja. — Ples dr. Sv. Ane, št. 4, SDZ v S. N. Domu na St. Clair Ave.

19. novembra, nedelja. — Kon-cert in ples, priredi pevski zbor "Adria" v Slovenskem društvenem domu na Reher Avenue.

25. novembra, sobota. — Ples dr. "Comrades", št. 566, SNPJ v Slovenskem narodnem domu, na St. Clair Ave.

25. novembra, sobota. — Društvo "Svoboda", SNPJ, pri-reditev v S. D. D. na Waterloo Rd.

26. novembra, nedelja. — Pred-dinski pevski zbor, koncert v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

26. novembra, nedelja. — Mla-stava in ples dr. "Abrašević", v Slovenskem narodnem do-mu na Waterloo Rd.

mu na St. Clair Ave.

26. novembra, nedelja. — Mla-dinski pevski zbor Slovenske-ga delavskega doma na Wa-terloo Road. priredi koncert v avditoriju Slovenskega delav-skega doma.

29. novembra, sredo. — Ples In-ter-Lodge League v Sloven-skem narodnem domu na St. Clair Ave.

30. novembra. (Zahvalni dan), Koncert Soc. Zarje v avdit-o-riju SND.

30. novembra, četrtek. — Slov. Dobrodelna Zveza, prireditev v Slovenskem delavskem do-mu na Waterloo Rd.

DECEMBER

2. decembra, sobota. — Ples, Variety Club v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

2. decembra, sobota. — Ples društva "Lira", v Twi-Light Ballroom na St. Clair Ave.

3. decembra, nedelja. — Oblet-nica in ples dr. Pioneers, H. B. Z. v SND na St. Clair Ave.

3. decembra, nedelja. — Koncert Slovana v Društvenem Domu na Reher Ave.

3. decembra, nedelja. — Društvo "Zdrženi bratje", št. 26, SSPZ, ples v Slovenskem de-lavskem domu na Waterloo Road.

9. decembra, sobota. — Društvo "Strugglers", SNPJ, ples v Slovenskem delavskem do-mu na Waterloo Rd.

9. decembra, sobota. — Ples dr. Janeza Krstnika, št. 37, JSKJ v Slovenskem narodnem do-mu na St. Clair Ave.

10. decembra, nedelja. — Pred-stava dramskega društva "I-van Cankar" v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue.

10. decembra, nedelja. — Klub "Oreški", prireditev v Sloven-skem delavskem domu na Wa-terloo Rd.

16. decembra, sobota. — Božič-nica v obeh dvoranah Sloven-skega narodnega doma — Na-tional Screw Mfg. Co.

17. decembra, nedelja. — Božič-nica in ples Slov. Mlad. šole v Slovenskem narodnem domu, na St. Clair Ave.

23. decembra, sobota. — Ples Svob. Slovenk, št. 2, S. D. Z. v Slovenskem narodnem do-mu na St. Clair Ave.

25. decembra, ponedeljek. — So-cialistični klub št. 49, ples v Slovenskem delavskem domu, na Waterloo Rd.

Ravnokar je izšla...

velepomembna knjiga

"THE SLOVENES: A SOCIAL HISTORY"

spisal Dragotin Lončar

prestavil v angleščino Anthony J. Klančar

Ta knjiga bi morala biti v vsaki hiši kjer je tu rojena mladina, da se mladina seznani z zgodovino slovencev.

Knjiga je vezana
stane \$1

Dobi se v uradu Enakopravnosti,

6231 St. Clair Avenue

"MY CARLTON
STAINLESS STEEL WARE
IS THE BRIGHTEST SPOT IN MY
KITCHEN...AND IT STAYS BRIGHT"

Get acquainted with this new wonder metal that cooks better, permanently retains its gleaming lustre, won't stain, rust or darken, cleans easier, lasts longer and safeguards health. Try it in your own kitchen—it's the best demonstration you can make of the economy and value of this beautiful cooking ware.

SEE IT TODAY AT

SUPERIOR HOME SUPPLY
6401-03 SUPERIOR AVENUE.

Vladimir Levstik:

12

PRAVICA KLADIVA

POVEST

Za priči je naprosil znanega trgovca v Bukovici in starega ravnarja učitelja, ki je živel v trgu, odkar je bil upokojen; od Andreja ni hotel zahtevati te usluge, da ga ne bi spravil v zadrego. Ko so podpisali, so šli v gostilno. Pri sosednji mizi je sedela družba ljubljanskih gospodov, zaverovanih v polglasen, zelo patriotski razgovor.

"Vse gre po sreči!" — te besede enega izmed njih so razločno udarile Kristofu na uho. — "Na Dunaju je bilo že ob novem letu sklenjeno, da bo ta mesec vojna z Rusijo. Zdaj imamo krasen izgovor!"

Kristof Blagaj se je zagrohotal. Vsi so osupnili, najbolj pa trgovec in učitelj, ki nista besed in nista mogla slutiti, zakaj se smeje.

Ob novem letu! In zdaj so trdili, da je treba vojne zaradi prestolonaslednika!

Žalostna je bila pot k notarju, še bolj žalostna pot domov. Soparica je tiščala kakor svinec, sivo nebo je viselo na polju in pusta tegoba se je razlivala v vse kotičke srca.

"Česa čakajo?" si je ponavljal Blagaj, priganjaje lenega belca. "Zakaj odlašajo, ko je zdavnaj vse sklenjeno? Naj začeno, lopovi. Moji posli s tem svetom so urejeni!"

Toda doma ga je čakalo presenečenje, ki je obrnilo njegove misli v bolj tolažilno smer. Dekla Mica mu je povedala, da je mlinar pravkar vprašal po njem...

"Aleš?" je ostrmel Kristof, kakor da je treščilo predenj. — "Pri meni! Da bi govoril z menoj! ... Ali se ti meša?"

Namestu odgovora je Mica iztegnila roko proti vratom. Na pragu je stal brat s klobukom v rokah in s pobešeno glavo...

Kristofa Blagaja je izpreletelo nekaj silnega, vstajajočega iz globin njegovega bitja, iz najnotranjih vrelcev njegove krvi. Bilo je kakor potres, ki je rušil mržnjo, trpkobo, spomin prizadejanih krivic in celo prezir...

Brat Aleš je našel pot v njegovo hišo! ...

Kristof je hotel izpregovoriti, toda glas mu je obšel v grlu. Molče je odprl vrata v izbo.

Bila sta sama. Po tolikih letih! Stara ura z rožami, ki je spremljala njiju skupno srečno mladost, je bilo in radostno tikala na steni...

Mlinar je bil blede. Črte njegovega obraza so razburjeno drgetale, oči so mu begale po tleh.

"Kristof!" se je naposled iztrgalo iz njega. "Veliko hudega sem ti storil... Nehote... Kriv sem pred teboj, a ne toliko, kakor misliš. Drugi so bili vmes... ščuvali so me... in togota me je zanašala! ... Zdaj pa, ko se bliža ločitev, mi vest ne da miru... Nihče ne

ve, kaj bo z njim čez leto dni. Noč in dan mislim na to... Če moreš, Kristof, pozabi! Bodi spet brata, kakor sva bila nekdanj! ..."

Aleš se ni izrekel zadnje besede, ko ga je brat krčevito zgrabil za roko.

"Vse bodi pozabljeno, Aleš! Odpusti tudi ti meni, karkoli si mi štel v krivico..."

Kristof Blagaj ni vedel, kdaj se je nakopila v njem ta mehka, čeprav je sredi svoje ganjenosti še vedno čutil skeletne nezacepljenih ran in čeprav mu je nekaj šepetalo, da mlinarjevo srce ni morda tako skesano, kakor so bile njegove besede, je vendar radostno zrl na roko, ki je ležala v njegovi desnici. To ni bila več roka, ki je dvignila nož zoper njega. To ni bila več roka, ki je iz mržnje segla na njegovo last. Bila je roka brata, najbližjega bitja njegove krvi in Kristof se je čutil srečnega, ko je pomislil, da bo ta roka odklepala in zaklepala vrata rodne hiše, kakor bo njegova roka trohnela v tuji zemlji!

Da je tisti trenutek dvignil oči in pogledal Alešu v obraz, bi bil videl v njegovih zrenicah plamen zmagovalstva in neizpremenjenega sovraštva, ki ga je ponižanje le še podžgalo...

XVII.

Dva dni po tem dogodku, na zgodovinski dan 25. julija, je prvič treščilo iz oblaka, ki je visel nad monarhijo. Časopisi so objavili vest, da je avstrijski poslanik predal v Beogradu ultimatum. Krvavi ultimatum, ki je dajal Srbiji dveje na izbero: ali da vrže svojo čast in svobodo cesarju pod noge, ali pa, da jo brani proti deseterni premoči! Obenem z ultimatom je bila proglašena delna mobilizacija avstrijske vojske. Ura Kristofa Blagaja in tolikih drugih je prišla...

Zakleli so možje in fantje, zaplakale so žene in matere, streže in zaročnice. Lačna smrt je zarjula z meja in cvet narodov se je dvigal, da ne bi zamudil njene žetve. V Ravnah se je začelo divje, zbegano hitenje. Krčma je bila polna fantov in mož; žalostne odhodne pesmi, skoro že pozabljene v letih miru, so hripavo plavale skozi vas, težko da glasneje od joka, ki je vrel izza hišnih vrat in poplavljal cesto kakor neviđen hudournik.

Tudi pri kovaču so obhajali slovo. Kazalec, Sredinec in ostala dva prsta so prišli k Pal-

Nov Frigidaire (električna ledenica), velikost za družino, vse porcelan, običajna cena \$206.00, se dobi sedaj za samo \$139.00. Vprašajte na 819 East 185th St.

Naprodaj

Proda se lot na Norwood Rd. blizu Glass Ave., ali pa naredim novo hišo za eno ali dve družini. Vprašajte na 1193 Addison Rd., ali pokličite ENdicott 0487 — Joseph Kraiger.

cu, da bi še enkrat čuli njegovo besedo in še enkrat o vsem govorili, kar jih je družilo ta čas. Z njimi je vstopilo še nekaj drugih. Andrej je odprl svojo izbo vsakomur in je gostil vse enako, vedoč, da jih je privela ista dobra misel in isti pravični gnev...

Ko so čez mesece in leta ležali v mokrih jarkih, teptali po cestah svojih brezkončnih pohodov in krvaveli na razriti zemlji bojnih poljan, so se živo spominjali tega slovesa pri Andreju Možini. In čudno, bilo jim je, kakor da so takrat molčali in ni skoro nihče znil besedice. Nobeden izmed njih ni pomnil, kaj se je godilo, nobeden ni vedel, kako je odšel. V duhu so videli samo Kristofa Blagaja, kako je zdajci vstal in stopil pred Križanega v kotu, položil tri prste na njegove blede noge in izpregovoril:

"Čuj nas, Ti, ki smo pred Teboj prisegli zatiralcu naših pravic in našega rodu, izsiljeno in neveljavno prisego, v zasmeh očetu, od katerih imamo življenje, in materam, od katerih imamo kri... Čuj in sprejmi našo pravo obljubo! Na Tvojih pet krvavih ran se zaklinjamo, da ne priznamo Avstrije za svojo domovino in avstrijskega cesarja za svojega vladarja... da štejemo Srbe in Ruse za svoje brate in njihovo pravico za svojo pravico... da ne bomo omadeževali svojih rok niti s kapljico bratske krvi... ampak homo vseh stori-tili vse, kar moremo, da pravimo trinogom konec... sebi in svojim potomcem pa

zlato svobodo... Amen!"

Videli so sami sebe, kako so dvigali roke in prisegali za njim...

In tudi to so pomnili, kar je rekel Andrej Možina:

"Zaupajmo, bratje! Kladiva so težka, a naklo je težje, in nad vsem, kar bo, stoji Mojster, ki jemlje slabim kovačem orodje iz rok. Sklenjeno je, da bomo na koncu mi kovali... in dokovali svojo stvar na vekomaj!..."

Le Kristof ni slišal teh besed. Koprneča tegoba ga je zvalila iz hiše. Kam, le kam so ubezale svetle nedelje, ko je pred temi drevesi kradoma ogledoval Lucijo in snoval načrte, kako jo popelje nevesto v svoj dom! Ali je bilo mogoče, da pojde odtod, ne da bi ji stisnil roko — tako, kakor jo stisne vsak samo eni, preden se utrne s tega sveta?

Nikjer je ni bilo videti. Ko pa je obupal in se je vrnil v hišo, je zdajci začutil iz kota veže široko strmenje njenih oči. Stiskala se je v polmrak in sklepala roke na prsih.

Kristof je vztrepetal. Nekaj bednega in trudnega mu je začelo v duši kakor bolno dete. Sele tisto sekundo je spoznal kaj bi mu lahko bila!

"Lucija!" je zamrmral brez glasu. "Ali mi ne daš roke? Lucija!"

Njena desnica je pala v njegovo kakor izmučena ptica, in vendar je čutil v tem plahem dotiku vse njeno srce.

"Lucija, ne bodi huda name. Spomni se me kdaj! Glej, tvoji sebi in svojim potomcem pa

ne bo več nazaj. Spomni se me vsaj takrat, kadar..."

Ni še izdaval besede, ko se je užgala v njegovih solznih očeh prelepa luč.

"Kristof!" je zašepetala. — "Vzemi s seboj, kar ti zdajle povem: nikoli nisem prestala misliti nate, nikoli ne bom... Nikoli na nikogar drugega, Kristof! Molila bom zate, da bi se vrnil zdrav... in rada te bom imela do smrti in onkraj smrti... čeprav..."

Kakor v nenadnem navdahnjenju je hlipaje pristopila k njemu in ga je pokrižala.

Tisti mah je zaškripalo za njima. Na pragu izbe je stal Andrej Možina s svareče dvignjeno roko.

Lucija se je odvrnila in je izginila na dvorišče. Blagaj je ostal. Brezumje mu je plapolalo v očeh, ko je stopil h kovaču.

"Andrej," je zamrmral, "ne misli ničesar! Nikoli prej, nikoli več... Samo za slovo, za poslednje slovo... Zdaj je pač vse eno!..."

Andrej Možina je globoko sopeč položil roke na Kristofovo rame. Tudi v njegovih očeh se je nekaj borilo in vidno iskalo besed. A molčal je. Le roke je vzdignil še više in je prijel tovariša za glavo. Njegove trde dlani so se ustavile ob Blagajevih licih, kakor bi ga hotel potegniti k sebi... Nato so mu legle na čelo, na teme, in obležale, samo za hip, kakor bi ga blagoslovljale... "Trpi," je dejal tiho. "Enkrat nam bo vsem odleglo... Potrpi!"

Ko so odšli, ni bilo Lucije ni-

kjer. Ležala je v svoji kamri, ovijala si kite okoli vratu in se davila z njimi, da ne bi zavpila iz dna svoje krvaveče duše...

In potlej je napočil trenutek, ko je pesem odhajajočih zamrla za hribom in se je razlegla v Ravnah samo še jok. Vaška cesta je bila pusta in osirotela kakor po kakem pogrebu. Vsi obrabi so bili polni žalosti, le mlinar Aleš se je muzal, ko je položil roko na kljuko bratovih vrat.

Njegova ukana pred dvema dnevnoma se je obnesla. Kristof ga je določil za upravitelja svojega posestva in za skrbnika svoje žene. Gospodar v mlinu, gospodar na Blagajevem: to je

bilo več, nego je upal celo dom, ko sta napenjala z gospodom Vojsko vse strune, da bi podirila brata od nasledstva.

In ko se je široko usedel Kristofovo mizo, je takoj pomislil, da bi bilo škoda, če bi moral vstati izza nje. Toda bodnost je odpirala toliko potov, vrli Aleš je gledal tako da naprej!

In zdaj je bila vojna. Ognja na severu in na jugu, na isto in na zapadu, na kopnem in v morju. Milijoni dobrih ljudi so mislili še pred malo samo na svoje koristno delo, živeli samo za kruh in srečo...

(Dalje prihodnje)

6 velikih steklenic

ZA CENO PETIH

Vse v priročni ekonomični torbici.

Okusni Cotton Club oranžni in drug dopadljivi sokovi. Kupite eno "torbico" na vaših petih domov — otroci ljubijo Cotton Club mehke pijače. Hranite denar — hranite zamaške, katere izmenjate za zele, nagradne znamke.

12 OZ. BOTTLES
25¢
(NOT ICED)

Kampanja za "Cankarjev glasnik"

sedaj v teku...

CANKARJEV GLASNIK

mesečnik za leposlovje in pouk
ima sedaj kampanjo za nove naročnike!

AKO SE NISTE NAROČNIK TE VAŽNE
REVIE POSTANITE ŠE DANES!

NAROČNINA JE:
za celo leto \$3 — za pol leta \$1.50 — za
4 mesece \$1

Kdor tekom kampanje pošlje en dolar direktno
na urad Cankarjevega glasnika mu bo naročnina
kreditirana za pet mesecev.

CANKARJEV GLASNIK

6411 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

"PROFESSOR NOODLE"

My boy, I really am afraid you've lost your gentle dove. You tried to win this tender maid with coin instead of love. When you chirped of your Uncle's kale you sang your farewell chant. My hunch is that this wise female will soon become your aunt!

Prof. Noodle

(1) TA KUPON

z ostalimi za tekoči teden, s 49 centi, opravičijo osebo do te skupini kot na sliki. Zamenjate lahko te kupone v našem uradu. Nobenih naročil ne sprejemamo po pošti.

IME

Naslov

Mesto

